

Gyttorp – en pigg 100-åring

text & foto: Mikael Grennard

som inte tänkt pensionera sig!

För landets jägare är namnet Gyttorp något som andas historia och kvalitet. Något som väl stämmer överens med den nyblivna hundraåringen i Nora.

Jaktjournalen gjorde ett besök i den anrika fabriken och träffade bland annat fabrikschefen Frank Jakobsson som varit med och drivit företaget de senaste 27 åren.

Företagets anor sträcker sig egentligen ännu längre tillbaka i tiden än nämnda 100 år. Gyttorp, som ligger tre kilometer uppströms Hagby ån från Nora sett, är en gammal bruksort där det tidigt framställdes svartkrut för gruvnäringen

och skyttet. På den tiden hette det Gyttorps Sprängämnes Aktiebolag.

– Det var först 1908 man startade industriell tillverkning av hagelpatroner. I sortimentet fanns då några typer av svartkrutspatroner samt en patron laddad med det ”nymodiga” röksvaga krutet, berättar Frank Jakobsson.

– Den nya kruttypen gav hagelladdningen högre utgångshastighet men belastade vapnet med högre gastryck och förbränningstemperatur, vilket vapenkonstruerade för svartkrut inte klarade. Produktionen av de här patronerna kunde stegvis automatiseras då krutet var mindre stöt- och rivkänsligt och blev

Frank Jakobsson är fabrikschef. Han har varit med i utveckling och tillverkningen av Gyttorps patroner i 27 år. Det Frank inte vet om hagelpatroner är antagligen inte värt att veta.

med tiden den dominerande. Men svartkrutspatroner laddades ända till mitten av 1960-talet.

Ny fabrik

Fabriken utvecklades löpande och var i drift ända tills 1970 då man invigde en helt ny fabrik. Under en stor del av 70-talet tillverkades årligen över 50 miljoner patroner. Företaget pressades dock hårt på sportskyttesidan och i slutet av 1978 gick tillverkningsin på att endast omfatta patroner för jaktsskytte.

Tidigt 80-tal övertogs verksamheten av tre anställda och företaget GAFAB bildades. Bland dessa tre var Frank en av delägarna.

– År 1993 trädde Staffan Schullström in i bilden som huvudägare.

Han kom ur en lång och gedigen tradition av sportsskytte och tillförde nya idéer till verksamheten, säger Frank.

Bland annat återinfördes en satsning mot sportskytte där hög kvalitet skulle vara ledordet och verksamheten flyttade till Nora 1994. Några år senare slog

sig Gyttorp ihop med Super Star Cartridge Company.

– Ur ett hårt och målmedvetet arbete kunde vi 2004 introducera Thunder Gold T4, en milstolpe i tillverkningen av stålpatroner.

Samma år förvärfvar familjen Gyll aktiemajoriteten och man går samman med det tidigare

HDF och på så sätt skapas det starka varumärket Gyttorp AB.

Stålspecialist

Gyttorp har de senaste åren framträtt som något av en stålhagel-specialist i Europa. Att tillverka stålhagelpatroner anses som svårare än bly eller andra alternativa

I denna tämligen anspråklösa byggnad i Noras lilla industriområde tillverkas i dag de för skyttar och jägare så välkända Gyttorp-patronerna.

"Årligen tillverkas 40 miljoner hagelpatroner i fabriken!"

Staffan Schullström, tidigare huvudägare, återinförde satsningen mot sportsskytte.

hagel. Mycket beroende på att stål är så hårt och samtidigt lätt till vikten i jämförelse med de andra materialen.

I dagens sortiment finns hagel av bly, stål, tungsten och zink. Det senare en storsäljare för norrmännens ripjakt. I stort sett har man varit hageltillverkningen trogen under hela resan gång. Man har endast tillfälligtvis gjort små serier av "Buck shots" och Brenneke.

Företaget har en skara mycket trogna kunder som vet vad de vill ha och i företagets väggar sitter det mycket tradition.

Miljötänk

Därför anstränger man sig för att kunna leverera traditionella pappershylsor av både rullstukad och stjärnstukad typ. Något som tilltalar oss som kanske bara för känslan väljer ett mindre modernt material.

– Även denna bransch har förstås ögonen på sig vad gäller miljövalda material och förnyelsebarhet, berättar Frank. Vi har ägnat mycket tid till detta, men det säger sig självt att material som bryts ner av sol och tid kanske inte passar så bra i ett vapen. Vi hittar nog alla då och då bortglömda patroner i en ficka eller på en hylla.

Inköp av komponenter

Inom Gyttopp tillverkar man i dag inga egna komponenter utan satsar på kvalificerade inköp av högkvalitativa komponenter. Gyttopp är i dag i en sådan position, och har en sådan kunskap, att man tillsammans med de bästa leverantörerna på marknaden kan utveckla alla ingående detaljer till den förfinade slutprodukt man levererar under namnet Gyttopp.

De stora tillverkarna är till

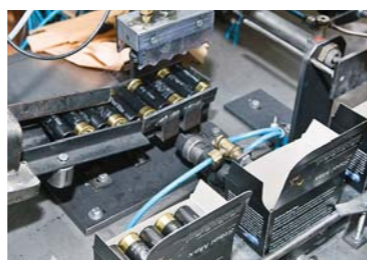
Här fylls Steel Max-patroner. Maskinen matas med plasthylsor med culot och tändhatt. I maskinen fyller man krut, förladdning och hagel för att slutligen stjärnstuka toppen på hylsan.

En traditionellt rullstukad patron i en revolvermaskin där pressverktyg slutligen format patronens stukning.

Här de verktyg som används för att stjärnstuka en patron. Man börjar med att vika in kanterna lite för att sedan pressa materialet till sin slutliga stjärnstukade form.

Automatiseringsgraden är hög. Det gäller att ställa in och trimma maskinerna för att sedan övervaka och gripa in då något fastnat.

viss del styrda av sin egen komponenttillverkning och kan inte helt lätt byta någon komponent.

En av de komponenter som man investerat mycket tanke- möda i är den nya förladdningen för stålhagel. Denna tätar på ett betydligt bättre sätt, den är också mer förlåtande för höga och låga gastryck och ger en mindre rekyl. En annan ny produkt i sortimentet är den nya blyfria tändhatten som främst ger en jämnare förbränning, men även en något lägre rekyl. Även om man anser sig sitta med markna-

dens bästa produkt jobbar man träget vidare med att ständigt bli bättre.

Produktionen ligger i en tämligen anspråkslös byggnad utmed ån i centrala Nora. Automatiseringsgraden är hög och med endast sju man i produktionen tillverkar man idag 40 miljoner patroner varje år.

Jaktjournalens utsände kan inte annat än att konstatera att det är en pigg 100-åring som fortfarande har många idéer för framtiden och man har inga som helst planer på att pensionera sig.

Genom en hundraårig historia hinner man med många produkter och många utseenden.

LightFORCE

PERFORMANCE LIGHTING

Eftersöksatts 140 Lance
Ljus på alla skjutavstånd!
Chansa inte under ditt eftersök!

Levereras med
inskjutningsbar lykta med glödlampa
batteri i bärväska
rött filter
laddare
handtagsadapter
tre fästen
förvaringsväska

Våra handstrålkastare måste ses för att förstås. SL-serien når mellan en halv och en kilometer beroende på storlek...

Här de verktyg som används för att stjärnstuka en patron. Man börjar med att vika in kanterna lite för att sedan pressa materialet till sin slutliga stjärnstukade form.

LightFORCE

BÖKER
DEN MESSER MADE IN SOLINGEN

SIGHTRON

ALL WEATHER WRITING PAPER

NIGHTFORCE

Caldwell
Shooting Supplies

www.lightforce.se 0950-120 00

Jag vill också ha värme efter en hård jaktdag

GOLVVÄRME till hundkojan

520:-

Värmeelement

1 års garanti.
CE-märkt för din och bundens säkerhet.

Ingångslucka

Tätslutande och ljudlös.
Tre standardstorlekar, men kan även "skräddarsys".

Eluppvärmd vattenskål

Treliters skål som är garanterat isfri!
CE-märkt för din och bundens säkerhet.

Vi har också: • Monteringsbara hundgårdar • Hundkojor • Hundgårdsnät • Valpbagar • "Bil-Buren" • Liggdynor och underlag • Transportburar m.m.
Ring oss för beställning och mer information! Beställ vår broschyr!

Lundhs Produktion ab

Box 123, S-577 22 Hultsfred
www.lundhs.com

Tel. 0495-412 95
Fax 0495-125 98
Telefontid:
Måndag-fredag
07.00-18.00